

Juli - december 2017

Norra Lau group

S 17°10'646" W 179°00'950"

2017-07-27 Vanua Balavu, Fiji

Vi har nu kommit till den nordligaste ön i Lau, Vanua Balavu där man lever både det traditionella livet, men med telefoner och internet. Här är fler besökande båtar och storstaden ligger inte så långt bort. Men här är också en skärgård med små öar och vikar där det går att ankra i lä för vind och vågor. Här paddlar vi runt och tittar på de kalkstensbevuxta små öarna, snorklar på rev och lackar och underhåller båten.

En dag åkte vi med en buss till den största byn för att handla. Bussen var en lastvagn där man satt in galonsäten längs med ytterväggarna. Flaket rymde många fler än vi hade trott! Längs vägen såg vi vad orkanen Winston, som gick över Fiji i februari förra året, ställde till med. Fortfarande många kullvälda träd, hus som inte är reparerade eller återuppbyggda. Många skolor förstördes helt av orkanen, återuppbyggnaden av dessa prioriteras. Mycket av arbetet drivs av organisationer från Nya Zeeland och Australien. Vi kunde köpa några matvaror, komma in på internet och fick se andra sidan av ön innan bussen gick tillbaka igen.

Fotona ovan visar det vackra området "Bay of Islands", norra delen av ön Vanua Balavu och några barn som tittar ut från ett hus vi just passerar.

Yasawas

S 16°50'840" E 177°28'100"

2017-08-05 Sawa-I-Lau, Fiji

Nu har vi kommit till en annan ögrupp, Yasawas, som ligger i västra delen av Fiji. Här finns många små byar där vi har gjort sevusevu, och där damerna i byn bjuder ut sina saker till försäljning. Tyvärr är det mest importerade varor, med ibland hittar vi något som känns lite genuint.

När vi går in och besöker en by är det viktigt att vi damer är iklädda lång kjol, tröja som täcker axlarna och ingen hatt eller solglasögon. Kjolen fixas lätt med en "sulu", ett tygstycke som viras runt benen, över kortbyxorna. Här i Yasawas har vi sett en del hus som är byggd på traditionellt vis. Öarna ligger i lä för hårda vindar, så kanske det är anledningen till att husen byggda av palmlöv och vass kan stå kvar. På mer utsatta ställen är husen byggda av korrugerad plåt som självklart står bättre mot väder och vind. Men börjar det blåsa rejält så blir områden med plåthus riktigt farligt, i en orkan flyger plåtarna omkring!

Blue Lagoon

S 16°56'550" E 177°22'070"

2017-08-13 Blue Lagoon, Fiji

Yasawas, ögruppen till väster om den stora ön, ligger inte långt från den internationella flygplatsen i Nadi. Därför har det vuxit upp många, många hotell på dessa öar, det tar inte lång tid från flygplatsen och hit. Hotellen har olika standard, här finns allt från enkla vandrarhem till lyxhotell. Vi besökte ett hotel vid Blue Lagoon (där man spelade in en film med samma namn 1980) en kväll när de hade en uppvisning. De underhöll oss med körsång och dans. Herrarnas dans var lite livligare än damernas milda rörelser och de var fint klädda i bastkjolar och smyckade med blommor.

Här kan man också få ett flygplan som granne, många turister har inte tid att ta färjan utan chartrar ett litet flygplan. Medan andra turister, företrädesvis ungdomar, köper en vecko- eller månadsbiljett på färjan så de enkelt och billigt kan flytta sig mellan de olika hotellen. Många av hotellen ordnar aktiviteter på dagarna. Det kan vara allt möjligt från att göra ringar av kokosnötsfiber, besöka en by, snorkla med mantor eller ha krabbrace. De mer exklusiva hotellen har mer aktiviteter som windsurfing, vattenskoter eller massage.

Back to our roots

S 16°06'557" E 168°07'831"

2017-08-25 Ambrym, Vanuatu

Vi har varit på festival! Det var "Back to our roots" som hålls varje år i slutet av augusti i orten Olal på norra Ambrym. Här kan man se hur det var förr, olika danser, seder och maträtter m m. En del av detta är fortfarande i bruk, annat visas upp för turister.

ROM-dansen är det mest speciella, personerna är helt täckta av masker och blad och dansar till trummornas taktfasta rytm. Rätt speciellt och även lite kusligt. I de här trakterna finns mycket av gamla tiders magi och mysticism kvar. Vi var glada att dansarna var vänligt sinnade, några av danserna kändes rätt hotfulla. Det kan inte ha varit alltför kul att vara de första missionärer som klev iland här på 1800-talet. Många hamnade i grytan då. Kannibalismen levde kvar in på mitten av 1900-talet.

Hopptorn på grön ö

S 15°47'197" E 168°09720"

2017-08-30 Pentecost, Vanuatu

Pentecost är mest känt för sina torn byggda av trägrenar där männen kastar sig ut med huvudet före och en lian knuten runt ankeln. Männen skall nudda marken med huvudet eller händerna. Från början var detta ett sätt att blidka gudarna så skörden av jams blev god. I dag gör man detta för turister - mot betalning - under april - juni. Det är inte ovanligt med skador eller dödsfall, en inte helt ofarlig sysselsättning med andra ord. Vi var alltså där efter "hoppssäsongen", men vi kunde titta på ett torn som stod kvar i frodig grönska. Det regnar rätt mycket.

Vanuatu är ett ungt land. 1980 blev man självständigt, tidigare kallades landet Nya Hebriderna och sköttes av en koalition av engelsmän och fransmän. Trots det udda ledarskapet fungerade det bra och övergången till självstyre har också gått rätt smidigt. Landet har knappt 300.000 invånare bosatta på ett åttiotal öar där 2/3 bor på fyra av öarna: Efate, Santo, Malekula och Tanna. Här finns många vulkaner, flera aktiva. Under vår tid här har vulkanerna uppgraderats till 3, dvs "nära utbrott", och folk har evakuerats. Men än har ingen vulkan haft utbrott.

Yu save toktok bislama?

S 15°22'585" E 168°07'932"

2017-09-01 Maewo, Vanuatu

Vi ankrade i viken Asanvari på ön Maewo och här har orkanen PAM dragit fram för några år sedan. Tidigare fanns en samlingsplats för seglare som nu höll på att byggas upp igen. Där ordnade byborna en lunch för oss seglare (första gången sedan orkanen) med en dansuppvisning. Dansarna hade kul, det såg vi. Byborna tittade också på, vilket vi tyckte var extra roligt. Det var inte enbart vi turister som tyckte om dansen. Mycket stamp och tjoande var det!

Vanuatu har 113 olika språk, varje språk talas av ungefär 2.000 personer. Anledningen till alla dessa språk är 3.000 års invandring från olika håll. De officiella språken i Vanuatu är engelska, franska och bislama. Vanuatuborna är mycket språkbegåvade, de pratar ett eller ett par "stamspråk", bislama och endera engelska eller franska (eller båda språken). Skolan sker på bislama (småskolan) och senare antingen engelska eller franska. Bislama är ett eget språk men vi tycker det är likt engelska. Frågan ovan betyder "Pratar du bislama" (eller ordagrant Du kan prata bislama)? "Nem blong mi Lisa" betyder "Jag heter Lisa" (eller Namn tillhör mig Lisa). Det är rätt lätt att förstå när man läser det, men inte lika lätt att höra när de pratar, det går för fort!

Vad finns under båten?

S 16°35'773" E 168°09'893"

2017-09-15 Epi, Vanuatu

Det är inte alltid vi tittar vad som finns på botten under båten, men i Lamen bay på Epi gjorde vi det. Viken är känd för dugonger och sköldpaddor. Vi satte på oss snorkelutrustning och hoppade i. Under båten var en dugong och krefsade efter sjögräs på sandbotten, där fanns också sköldpaddor. Dugong heter "sjöko" på svenska och är som en stor säl med två labbar som de "går" på botten med när de letar föda. De har en stjärtfena som en val. Färgen är brun till grå. Både dugongerna och sköldpaddorna kommer upp till ytan för att andas. Det är härligt att se ett så aktivt djurliv.

Vi har inte kunnat besöka skolorna i Vanuatu som vi gjorde i Fiji, för skolorna varit stängda, det har varit lov. Men några skolor har vi besökt och det märks att Vanuatu har en ung befolkning, 45% av befolkningen är under 15 år. Alla barn går i skolan, skolsystemet är väl utbyggt. Skolor för de mindre barnen finns flera stycken på varje ö, gymnasiet finns inte överallt, ibland får eleverna bo över på ön där skolan finns. Universitet finns i huvudstaden Port Vila och ytterligare utbildning går att få i Fiji, Nya Zeeland eller Australien. På ön Santo besökte vi en jordbruksorganisation som har som syfte att bevara alla nyttoväxter i Vanuatu. De har kokos, kaffe, kakao, kava, peppar m m. Verksamheten är sponsrad av EU, så vi kollade vart våra pengar går till. Och vi kan vara stolta över att bidra till deras utveckling! Förutom att bevara växterna försökte de hitta tåligare växter som klarar vind, torra, sol etc.

Slutdansat

S 17°44'275" E 168°18'607"

2017-09-28 Port Vila, Vanuatu

Port Vila är Vanuatus huvudstad och med tanke på resten av landet, så är staden riktigt modern. Här finns det mesta man kan tänka sig behöva (utom båtprylar). Matvarorna kommer från Frankrike och maten på restaurangerna är riktigt bra.

Här finns många turister och sådant som soldyrkande turister gillar. Men fortfarande lever många på det sätt som man gör på de andra öarna. Så t ex transporterar man gärna familjen på flaket på bilen. Vi har också provat på att åka på bilflak, vi har hållit i oss bra och det känns inte riktigt säkert. Men många kan åka med!

Efate (som ön heter där Port Vila finns) är också rätt olik de andra öarna. Som en tjej uttryckte det: "Här på Efate dansar vi inte för turister, det var länge sedan vi slutade med det. Därför har vi personer från de andra öarna som kommer hit och dansar."

Nu lämnar vi det fina landet Vanuatu och seglar mot Nya Kaledonien. Det är inte långt mellan länderna, tar endast några dagar så har vi bytt land, språk och temperatur. Det blir kallare ju längre söder ut vi seglar, men snart vänder det. November är den sista vårmånaden, sen blir det varmare och regnigare här.

Här växer pinjetråd

S 22°39'504" E 167°26'416"

2017-10-11 Ile des Pines, Nya Kaledonien

Nytt land, nya växter. På Nya Kaledonien växer det pinjetråd ihop med palmer och andra tropiska växter. Vi har kommit en bit söder ut, det är lite kallare i vinden och i vattnet (drygt 20 grader) och som sagt annan växtlighet.

Huvudstaden i Nya Kaledonien heter Noumea och där var vi för att klarera in (registrera oss i landet) för någon vecka sedan. Sen har vi seglat ut i den lagun som omger Nya Kaledonien. Det lär vara världens största lagun och vattnet innanför revet är lugnt och utan dyning. Här sätter man gärna gamla grenar runt sin trädgård, och om man har tid så täljer man också ett ansikte eller två i stockarna. Ser rätt kul ut.

Nya Kaledonien tillhör Frankrike, så vi har alltså kommit till ett europeiskt land. Lite konstigt, men landet känns väldigt franskt, speciellt i matbutiker och på restauranger. Vi har också kunnat köpa bläck till vår svenska skrivare (som kräver europeiska förpackningar), svenska havrekakor i matbutiken och tvättat händerna i ett handfat från Gustavsberg på marinan. Vi kommer segla runt i lagunen i någon månad innan vi drar oss mot Australien. Visum är redan ordnat, nu återstår endast en rejäl städning av båten så är vi klara för Australiens rätt tuffa inkvareringsregler.

Nya Kaledonien - land tur

S 22°16'601" E 166°26'402"

2017-10-30 Noumea, Nya Kaledonien

Vi hyrde bil och lastade den full med tält, sovsäckar, mat och kläder och gav oss ut på upptäcktsfärd på land. Nya Kaledoniens största ö är ungefär 400 km x 50 km, så vi tänkte det går nog snabbt att köra runt ön. Det var innan vi insåg att bergskedjan som delar av ön, stundtals når upp till 1.600 meters höjd. Men med fina vägar, trevliga campingplatser och avsaknad av medtrafikanter kunde vi se en stor del av ön under tre dagar. Många fina sevärdheter hann vi också med, här finns både djur och natur. Även en stor del av ursprungsbefolkningens kultur finns kvar, både som turistattraktioner och på museer. Något som märkligt tydligt var att det var länge sedan det regnade. Det är väldigt torrt.

Nu väntar vi på rätt väderprognos för att segla till Australien. De flesta segelbåtar lämnar "öarna" så här års och seglar söder om orkanområdet (Nya Zeeland eller Australien) eller så seglar man norr ut. Vi har vinkat "hejdå" både till dem som seglat mot Nya Zeeland och Australien. Snart blir det vår tur.

Amédée

S 22°16'601" E 166°26'402"

2017-11-10 Noumea, Nya Kaledonien

Vi kollar väderprognosen för seglingen till Australien varje dag, men vi fortsätter också utforska Nya Kaledonien. Några fina dagar tillbringade vi vid fyren Amédée vid en av infarterna till Nya Kaledonien. Fyren byggdes i stål i Frankrike 1862 och skeppades i 1 265 delar till Nya Kaledonien och tändes första gången den 15 november 1865 - nästan på dagen 152 år sedan. I dag är fyren den äldsta och största stålfyren i bruk. Vi klättrade de 247 trappstegen till utkikspunkten 56 meter över havet och kan konstatera att fyren är väl underhållen.

Vattnet runt fyren var fantastiskt, vi snorklade med fiskar och sköldpaddor - och en och annan turist, det går att åka tur-båt till ön över dagen. Mycket populärt!

Nu har vi fått en väderprognos vi är nöjda med, så inom några dagar kommer vi starta seglingen till Australien. Vi beräknar att seglingen tar mellan 7 och 10 dagar.

Australien!

S 32°55'328" E 151°45'734"

2017-11-20 Newcastle, Australien

Efter en veckas segling kom vi fram till Australien, inte Coffs Harbour som vi satte kurs mot, utan några hundra sjömil längre söder ut, till Newcastle. Vädret fortsatte vara fint så vi ändrade planerna under seglatsen. Vi hade en lugn segling men vi fick ingen fisk på kroken och de små flygfiskarna var inget att tillaga. Tur vi hade annan mat med oss!

Newcastle är rätt nära Sydney (Sydney ligger ca 70 sjömil söder ut) vilket känns bra. Just nu är det mycket sydliga vindar längs kusten så de som angjorde Australien längre norr och som vill ner till Sydney för jul och nyårsfirande, har svårt att komma söder ut.

Vi stannar här i Newcastle nästa vecka innan vi seglar vidare. Vid jul och nyår skall vi självklart vara i Sydney hamn - för att se starten på segeltävlingen Sydney Hobart race och fyrverkeriet på årets sista dag.

Pappa Sven

S 32°55'328" E 151°45'734"

2017-11-28 Newcastle, Australien

Newcastle är "cykelvänligt", så vi har tagit upp cyklarna och utforskat stan. Här finns fina sandstränder men även bassänger med havsvatten precis vid havet. Det är ofta höga vågor i havet, så poolerna är för att kunna simma i lugn och ro. Sen finns inga hajar i bassängerna heller... Men det ser rätt kul ut med en bassäng precis vid havsstranden.

När vi cyklade runt i stan hittade vi en butik som heter Pappa Sven. Vi var ju tvungna att titta in där och vi hittade Libby bakom disken. Hon och hennes familj har bott ett år i Skellefteå och när de kom tillbaka till Newcastle öppnade hon en butik med skandinaviska varor. Namnet "Pappa Sven" kommer från en skylt hon såg när hon sprang Stockholm maraton där en liten kille stod med den i handen. Libby sa att hon funderade under hela tävlingen om detta kunde vara namnet på den kommande butiken!

Hon blev väldigt glad att träffa en riktig "Sven", så han fick två flaskor julmust i present! Vi köpte djungelvrål och pepparkakor, funderade på Aladdin choklad och en Kånken ryggsäck, men nöjde oss med godis och pepparkakor. Det finns många fina saker i butiken, så om du har vägarna förbi, titta in!

Hunter Valley

S 32°55'328" E 151°45'734"

2017-12-03 Newcastle, Australien

Australiens äldsta vindistrikt, Hunter Valley, ligger en timmes bilresa från Newcastle. Vi åkte dit för att titta på området och prova vin. Man startade vinodling här i början av 1800-talet och har i dag 150 vinproducenter, 60 restauranger och många hotell. Vi besökte fem vingårdar och en restaurang! Två av vingårdarna valde vi då deras vin säljs i Sverige: Tyrell (vinerna Moore och Tyrell) och Margan. Goda viner, vi köpte med oss några flaskor. Vingårdarna bjöd rikligt med vin, även om det var ett litet smakprov av varje vin så hade varje vingård många olika viner. Det blev några glas tillsammans när dagen var slut.

Nu har vinden vänt till vår fördel och vi fortsätter segla söder ut, Broken Bay och Pittwater blir nästa stopp.

Inhemska djur

S 33°37'599" E 151°18'744"

2017-12-15 Broken Bay, Australien

Nu har vi tittat närmare på några av Australiens inhemska djur. När vi besökte Sven-Göstras kusin Clarita straxt norr om Eden, söder om Sydney, fanns det känguru inne bland husen. De mumsade på gräset och vilade bakom husen! Vi blev lite förvånade att de var grå, vi trodde alla känguru var bruna. Men vi fick lära oss att det finns många olika sorters känguru. De bruna finns i inlandet, de vi såg är den östra grå kängurun. Vi kom dem riktigt nära, vi tyckte det var hur kul som helst, men kanske lite udda att vilda, skygga djur finns inne bland bebyggelsen?

Vi ser att australiensarna firar jul som vi gör i Sverige, granar säljs på torgen, julsinkorna trängs i butikernas hyllor och jultomten sitter i köpcentren så barnen kan gå dit och önska sig saker.

Vi seglar snart ner till Sydney för att vara där över jul och nyår. Fyrverkeriet vid nyår lär ju vara helt fantastiskt.

GOD JUL och GOTT NYTT ÅR

S 33°52'368" E 151°11'191"

2017-12-23 Sydney, Australien

Vi önskar alla en God Jul och ett Gott nytt år. Vi firar julen i Sydney, en härlig stad med mycket att se. Svensk julmat finns i vanlig matbutik och på IKEA. Fast någon snö har vi inte, vädret är soligt och varmt.